

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ข้อ ๐๒๑)
เทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

๑. หลักการและเหตุผล

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อวิเคราะห์ภารกิจที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต และกำหนดมาตรการป้องกันที่เหมาะสม เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร
- เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันการทุจริต
- เพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ
- เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

๓. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้คัดเลือกภารกิจที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

- ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๔. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

- การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการหรือโครงการ
- การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๕. เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนและวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จากคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยกองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

๑. ชื่อกระบวนการงาน / โครงการ.....การขออนุญาตก่อสร้าง.....
ประเภทความเสี่ยง.....ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ.....
๒. ชื่อกระบวนการงาน / โครงการ.....การประเมินผลบุคลากร.....
ประเภทความเสี่ยง.....ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่.....
๓. ชื่อกระบวนการงาน / โครงการ.....การจัดการพัสดุ.....
ประเภทความเสี่ยง.....ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ.....

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๑. ชื่อกระบวนการงาน / โครงการ.....การขออนุญาตก่อสร้าง.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับ ความเสี่ยง
๑	ยื่นคำขอใบอนุญาตก่อสร้าง	การเรียกรับผลประโยชน์เพื่อรับคำขอหรือเร่งรัดการรับเรื่อง				
๒	ตรวจสอบพิจารณาเพื่อออกใบอนุญาต	ใช้อำนาจดุลพินิจเอื้อประโยชน์ให้ผู้ขออนุญาตบางราย				
๓	การอนุญาตให้ก่อสร้าง	ผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจแทรกแซงกระบวนการอนุญาตให้ก่อสร้างของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง				

๒. ชื่อกระบวนการงาน / โครงการ.....การประเมินผลบุคลากร.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับ ความเสี่ยง
๑	ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีประเมินผลการปฏิบัติงาน	กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง				
๒	การจัดทำข้อตกลงการประเมินผลการปฏิบัติงาน	ใช้ดุลพินิจเกินขอบเขตในการกำหนดภาระงานหรือเป้าหมาย				
๓	ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงาน	ใช้อำนาจแทรกแซงการพิจารณาผลประเมินเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลหรือพวกพ้อง				

๓. ชื่อกระบวนการ / โครงการ.....การจัดหาพัสดุ.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	กำหนด TOR หรือ คุณสมบัติเฉพาะ เอื้อประโยชน์ให้ ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง				
๒	การเบิกจ่าย	เบิกจ่ายเงินโดยไม่มี หลักฐานประกอบที่ ถูกต้องครบถ้วน				
๓	การควบคุมพัสดุ	นำทรัพย์สินราชการ ไปใช้ส่วนตัวหรือใช้ผิด วัตถุประสงค์				

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๑ เกณฑ์การประเมิน “โอกาสเกิดความเสี่ยง” (Likelihood)

ระดับ	โอกาสเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดบ่อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง
๒	น้อย	อาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีโอกาสเกิด

ตารางที่ ๒ เกณฑ์การประเมิน “ผลกระทบ” (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย	
		ผลกระทบทางการเงิน	ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้าน ความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยตรวจสอบเข้าทำการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิง คนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

๑. ชื่อกระบวนการ / โครงการ.....การขออนุญาตก่อสร้าง.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็น ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับ ความเสี่ยง
๑	ยื่นคำขอใบอนุญาต ก่อสร้าง	การเรียกร้องผลประโยชน์ เพื่อรับคำขอหรือเร่งรัด การรับเรื่อง	๑	๑	๑	
๒	ตรวจสอบพิจารณา เพื่อออกใบอนุญาต	ใช้อำนาจดุลพินิจ เอื้อประโยชน์ให้ ผู้ขออนุญาตบางราย	๑	๑	๑	
๓	การอนุญาตให้ก่อสร้าง	ผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจ แทรกแซงกระบวนการ อนุญาตให้ก่อสร้างของ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	๑	๑	๑	

๒. ชื่อกระบวนการ / โครงการ.....การประเมินผลบุคลากร.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็น ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับ ความเสี่ยง
๑	ประกาศหลักเกณฑ์และวิธี ประเมินผลการปฏิบัติงาน	กำหนดหลักเกณฑ์หรือ เงื่อนไขเพื่อเอื้อประโยชน์ แก่บุคคลหรือกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง	๑	๑	๑	
๒	การจัดทำข้อตกลงการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ใช้ดุลพินิจเกินขอบเขต ในการกำหนดภาระงาน หรือเป้าหมาย	๑	๑	๑	
๓	ประชุมคณะกรรมการ กลั่นกรองการประเมินผล การปฏิบัติงาน	ใช้อำนาจแทรกแซงการ พิจารณาผลประเมินเพื่อ เอื้อประโยชน์แก่บุคคล หรือพวกพ้อง	๑	๑	๑	

๓. ชื่อกระบวนการ / โครงการ.....การจัดหาพัสดุ.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	กำหนด TOR หรือ คุณลักษณะเฉพาะ เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๑	๑	๑	
๒	การเบิกจ่าย	เบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานประกอบที่ถูกต้องครบถ้วน	๑	๑	๑	
๓	การควบคุมพัสดุ	นำทรัพย์สินราชการไปใช้ส่วนตัวหรือใช้ผิดวัตถุประสงค์	๑	๑	๑	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๑ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้โอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood) คูณด้วย ผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ

ระดับความเสี่ยง	=	โอกาสเกิดความเสี่ยง x ผลกระทบ
Degree of Risk	=	Likelihood X Impact

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

ตารางที่ ๒.๑ ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

ตารางที่ ๒.๒ ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

๑. ชื่อกระบวนการ / โครงการ.....การขออนุญาตก่อสร้าง.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็น ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับ ความเสี่ยง
๑	ยื่นคำขอใบอนุญาต ก่อสร้าง	การเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อรับคำขอหรือเร่งรัด การรับเรื่อง	๑	๑	๑	ต่ำ
๒	ตรวจสอบพิจารณา เพื่อออกใบอนุญาต	ใช้อำนาจดุลพินิจ เอื้อประโยชน์ให้ ผู้ขออนุญาตบางราย	๑	๑	๑	ต่ำ
๓	การอนุญาตให้ก่อสร้าง	ผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจ แทรกแซงกระบวนการ อนุญาตให้ก่อสร้างของ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	๑	๑	๑	ต่ำ

๒. ชื่อกระบวนการงาน / โครงการ.....การประเมินผลบุคลากร.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็น ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับ ความเสี่ยง
๑	ประกาศหลักเกณฑ์และวิธี ประเมินผลการปฏิบัติงาน	กำหนดหลักเกณฑ์หรือ เงื่อนไขเพื่อเอื้อประโยชน์ แก่บุคคลหรือกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง	๑	๑	๑	ต่ำ
๒	การจัดทำข้อตกลงการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ใช้ดุลพินิจเกินขอบเขต ในการกำหนดภาระงาน หรือเป้าหมาย	๑	๑	๑	ต่ำ
๓	ประชุมคณะกรรมการ กลั่นกรองการประเมินผล การปฏิบัติงาน	ใช้อำนาจแทรกแซงการ พิจารณาผลประเมินเพื่อ เอื้อประโยชน์แก่บุคคล หรือพวกพ้อง	๑	๑	๑	ต่ำ

๓. ชื่อกระบวนการงาน / โครงการ.....การจัดหาพัสดุ.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็น ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk Score)	ระดับ ความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	กำหนด TOR หรือ คุณลักษณะเฉพาะ เอื้อประโยชน์ให้ ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง	๑	๑	๑	ต่ำ
๒	การเบิกจ่าย	เบิกจ่ายเงินโดยไม่มี หลักฐานประกอบที่ ถูกต้องครบถ้วน	๑	๑	๑	ต่ำ
๓	การควบคุมพัสดุ	นำทรัพย์สินราชการ ไปใช้ส่วนตัวหรือใช้ผิด วัตถุประสงค์	๑	๑	๑	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๑. ชื่อกระบวนการ / โครงการ.....การขออนุญาตก่อสร้าง.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	ยื่นคำขอใบอนุญาตก่อสร้าง	การเรียกรับผลประโยชน์เพื่อรับคำขอหรือเร่งรัดการรับเรื่อง	ต่ำ	มาตรการไม่รับของขวัญ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (นโยบาย No Gift Policy)	ติดตั้งป้ายประกาศนโยบาย No Gift Policy ในจุดให้บริการประชาชน / เผยแพร่ประชาสัมพันธ์หน้าเว็บไซต์เทศบาลฯ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙	กองช่างเทศบาลเมืองเขลางค์นคร
๒	ตรวจสอบพิจารณาเพื่อออกใบอนุญาต	ใช้อำนาจดุลพินิจเอื้อประโยชน์ให้ผู้ขออนุญาตบางราย	ต่ำ	จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจส่วนตนมากเกินไป	แสดงคู่มือ ณ จุดบริการ / เผยแพร่ประชาสัมพันธ์หน้าเว็บไซต์เทศบาลฯ		
๓	การอนุญาตให้ก่อสร้าง	ผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจแทรกแซงกระบวนการอนุญาตให้ก่อสร้างของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	ต่ำ	แยกหน้าที่ผู้ตรวจสอบผู้เสนอความเห็นและผู้อนุญาตอย่างชัดเจน	การอนุญาตให้ก่อสร้างจะต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน		

๒. ชื่อกระบวนการ / โครงการ.....การประเมินผลบุคลากร.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีประเมินผลการปฏิบัติงาน	กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง	ต่ำ	กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร	เผยแพร่หลักเกณฑ์และวิธีประเมินผลการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบโดยทั่วกัน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙	กองการเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
๒	การจัดทำข้อตกลงการประเมินผลการปฏิบัติงาน	ใช้ดุลพินิจเกินขอบเขตในการกำหนดภาระงานหรือเป้าหมาย	ต่ำ	ให้มีการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ประเมิน	ใช้แบบฟอร์มข้อตกลงมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร		
๓	ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงาน	ใช้อำนาจแทรกแซงการพิจารณาผลประเมินเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลหรือพวกพ้อง	ต่ำ	ใช้ระบบคะแนนและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการพิจารณา	ประชุมพิจารณาโดยยึดหลักเกณฑ์คะแนนและเอกสารเท่านั้น		

๓. ชื่อกระบวนการ / โครงการ.....การจัดหาพัสดุ.....

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	กำหนด TOR หรือคุณลักษณะเฉพาะเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ต่ำ	กำหนดให้การจัดทำ TOR ต้องยึดหลักความจำเป็น โปร่งใส และเป็นกลางทางการแข่งขัน	บันทึกเหตุผลในการกำหนดคุณลักษณะทุกข้ออย่างชัดเจน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙	กองคลัง เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
๒	การเบิกจ่าย	เบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานประกอบที่ถูกต้องครบถ้วน	ต่ำ	แยกหน้าที่ผู้จัดทำเอกสาร ผู้ตรวจสอบ และผู้อนุมัติการเบิกจ่าย	ตรวจสอบโดยการเปรียบเทียบเอกสารเบิกจ่ายกับสัญญา / ใบส่งมอบ / รายงานตรวจรับพัสดุ		
๓	การควบคุมพัสดุ	นำทรัพย์สินราชการไปใช้ส่วนตัวหรือใช้ผิดวัตถุประสงค์	ต่ำ	กำหนดผู้รับผิดชอบพัสดุประจำหน่วยงานอย่างชัดเจน	จัดทำทะเบียนคุมพัสดุ และทรัพย์สินให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน และมีการตรวจสอบพัสดุประจำปี		